

QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG

NGHỊ QUYẾT của Hội đồng Chính phủ số 145-CP ngày 6-6-1977 về việc tăng cường quản lý nguồn hàng, quản lý thu chi tài chính và tiền mặt, ra sức phấn đấu ổn định thị trường và đời sống nhân dân.

Báo cáo Chính trị của Ban chấp hành trung ương Đảng trước Đại hội lần thứ IV đã phân tích rõ những đặc điểm cơ bản và khả năng kinh tế của nước ta khi bước sang giai đoạn cách mạng mới mở đầu bằng kế hoạch 5 năm lần thứ hai. Diễn biến tình hình thực hiện kế hoạch Nhà nước năm 1976 và những tháng đầu năm 1977 cho thấy rõ hơn những khả năng và nhân tố thuận lợi lớn cũng như những khó khăn tồn tại vừa mới nảy sinh.

Sản xuất nông nghiệp được đẩy mạnh, có khí thế trong cả nước và đã đạt sản lượng lương thực năm 1976 cao nhất từ trước đến nay. Tuy nhiên do chưa khai thác tốt những tiềm lực sẵn có của nông nghiệp cả hai miền, do công tác tổ chức quản lý và chỉ đạo thu mua làm chưa thật tốt, lại thêm một số tình bị mất mùa nặng, nên cân đối lương thực của Nhà nước, nhất là từ đầu năm 1977 đến nay rất khẩn trương. Công tác lương thực hiện nay là một công tác hết sức cấp bách.

Sản xuất nông nghiệp và công tác lương thực như vậy đã ảnh hưởng không tốt đến sản xuất công nghiệp và xuất khẩu.

Trong công nghiệp, phong trào thi đua đẩy mạnh sản xuất, phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, tăng năng suất lao động được động viên khá mạnh mẽ. Nhưng trước mắt các ngành sản xuất đang có khó khăn về nguyên liệu, vật liệu và phụ tùng, nhất là nguyên liệu, phụ tùng nhập khẩu và một số nguyên liệu nông lâm sản, đồng thời công tác quản lý và chỉ đạo sản xuất cũng còn có nhiều thiếu sót nên nhiều ngành không đạt được kế hoạch.

Giao thông vận tải tuy có cố gắng, nhưng vẫn là khâu yếu, do công tác quản lý còn kém và có những yêu cầu mới nên chưa bảo đảm yêu cầu tiếp nhận hàng nhập khẩu, vận tải Bắc Nam và vận tải cho miền núi.

Các khâu lưu thông phân phối, thương nghiệp, tài chính, tiền tệ, giá cả còn nhiều mặt yếu và lúng túng trong khi vươn lên làm nhiệm vụ quản lý trong cả nước.

.....
.....
.....
.....
.....(1)

Xuất phát từ tình hình cấp bách trên đây, Thủ tướng Chính phủ đã ra chỉ thị số 147-TTg ngày 28-3-1977 về việc tập trung nguồn hàng trong tay Nhà nước, tiến hành phân phối theo kế hoạch, tăng cường quản lý thu chi tài chính và tiền mặt ở các tỉnh phía Nam, nhằm đẩy mạnh sự nghiệp cải tạo xã hội chủ nghĩa, phát triển sản xuất, thu mua năm nguồn hàng, tổ chức phân phối hợp lý và ngăn chặn những hiện tượng đầu cơ phá rối thị trường để ổn định đời sống nhân dân, đồng thời ngăn chặn những vi phạm chế độ quản lý thu chi tiền mặt ở các cơ quan, các đơn vị bộ đội, các tổ chức kinh tế, như bán hàng chịu, bán hàng không nộp tiền mặt vào ngân hàng, giữ tiền mặt ở quỹ khá cao, sử dụng tiền mặt sai mục đích gây lãng phí, tham ô, lợi dụng công quỹ Nhà nước và gây thêm khó khăn cho việc cải tạo xã

(1) Không in một đoạn.

LawSoft
Tel: +848-3845 6684 * www.ThuVienPhapLuat.com

hội chủ nghĩa đối với giai cấp tư sản và các thành phần kinh tế tư nhân ở các tỉnh phía Nam.

Do các ngành, các cấp, các cơ quan, đơn vị, tổ chức kinh tế chưa quán triệt ý nghĩa và tầm quan trọng của công tác nắm nguồn hàng, quản lý tiền tệ và quản lý tài chính trong giai đoạn hiện nay, đồng thời do thiếu sự chỉ đạo cụ thể của các ngành ở trung ương và các tỉnh, thành phố nên việc tổ chức thực hiện chỉ thị số 147-TTg ở các ngành, các tỉnh và thành phố chưa thu được kết quả đáng kể.

Trong tình hình hiện nay, để ngăn chặn những diễn biến xấu về thị trường cũng như về tài chính và tiền tệ, tạo ra thể phát triển ổn định của nền kinh tế và tạo ra những điều kiện tốt cho việc hoàn thành kế hoạch Nhà nước, Hội đồng Chính phủ yêu cầu các ngành, các cấp một mặt phải phấn đấu khắc phục các khó khăn và giải quyết các yêu cầu cụ thể cho cơ sở đề đầy mạnh sản xuất (nhất là sản xuất nông nghiệp và công nghiệp, sản xuất hàng tiêu dùng), tổ chức và quản lý tốt việc lưu thông; mặt khác phải kiên quyết khắc phục tình trạng lỏng lẻo trong ba mặt quản lý: quản lý thị trường, quản lý tài chính, quản lý tiền tệ, thực hiện nghiêm túc các nguyên tắc và chế độ, thể lệ về thống nhất quản lý trên ba mặt ấy, đồng thời phải đầy mạnh công tác cải tạo xã hội chủ nghĩa, tăng cường hơn nữa lực lượng kinh tế xã hội chủ nghĩa ở các tỉnh phía Nam và hoàn thiện quan hệ sản xuất ở miền Bắc.

Để thực hiện yêu cầu trên đây, các Bộ, Tổng cục và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố cần chỉ đạo chặt chẽ xuống tận cơ sở sản xuất kinh doanh, đơn vị công tác (kể cả đơn vị quân đội) thực hiện tốt các công tác quan trọng sau đây:

1. Tăng cường chỉ đạo công tác lưu thông phân phối, quản lý thị trường và giá cả.

Phát triển sản xuất là điều kiện quyết định đảm bảo vững chắc cho lưu thông bình thường, ổn định nền tài chính và tiền tệ, ổn định đời sống nhân dân. Các ngành ở trung ương phải thực hiện đầy đủ chức năng quản lý *toàn ngành*, tăng cường giúp đỡ cho các tỉnh, thành phố và cơ sở trực thuộc đầy mạnh sản xuất. Các đơn vị cơ sở phải phát huy vai trò làm chủ tập thể của cán bộ, công nhân, viên chức trong nhiệm vụ thực hiện các chỉ tiêu kế hoạch Nhà nước đã được giao.

Đi đôi với việc đầy mạnh sản xuất, nhất là sản xuất nông nghiệp và hàng hóa tiêu dùng, đáp ứng nhu cầu trong cả nước, các ngành và các cấp trong phạm vi trách nhiệm của mình cần tăng cường chỉ đạo công tác lưu thông phân phối, đảm bảo phân phối hàng hóa đến tay người tiêu dùng, không để hàng hóa của Nhà nước và hàng hóa thuộc diện Nhà nước quản lý lọt vào tay tư thương. Ra sức phấn đấu quản lý chặt chẽ để đảm bảo việc cung ứng bằng được những mặt hàng thiết yếu cho cán bộ, công nhân, viên chức và nhân dân, trước hết là lương thực, thực phẩm, vải, giấy, thuốc chữa bệnh, chất đốt, v.v....

Phải mở rộng hơn nữa mạng lưới thương nghiệp quốc doanh, hợp tác xã mua bán, hợp tác xã tiêu thụ và căng tin ở cơ quan, xí nghiệp, cải tiến phương thức phân phối hàng hóa ở các tỉnh phía Nam để giữ vững vai trò chủ đạo trên thị trường, làm tốt nhiệm vụ tập trung nắm nguồn hàng, và thống nhất thu mua và phân phối các mặt hàng Nhà nước quản lý.

Phải ra sức quản lý thị trường không những ở các tỉnh phía Nam mà cả ở các tỉnh phía Bắc để ngăn chặn việc đầu cơ buôn lậu hàng hóa, buôn tiền, vàng... Ở các tỉnh phía Nam kết hợp với cải tạo xã hội chủ nghĩa đối với công thương nghiệp tư bản tư doanh cần đầy mạnh việc trưng mua các loại hàng hóa hiện còn nằm trong tay các hộ tư sản như Thương vụ Hội đồng Chính phủ đã quyết định, đồng thời cần nắm các nguồn vật tư, hàng hóa của các cơ sở sản xuất và nhân dân để tổ chức điều hòa phân phối hợp lý, *chấm dứt tình trạng các ngành, các xí nghiệp tung tiền ra thị trường tự do* ở các tỉnh phía Nam, nhất là ở thành phố Hồ Chí Minh để mua hàng hóa với bất cứ giá nào, tạo cơ hội cho bọn đầu cơ tăng giá hàng, gây tình hình giá càng ngày càng vọt lên cao. Phải tích cực chuyển một số lớn tiêu thương sang sản xuất bằng nhiều ngành nghề và đi vùng kinh tế mới tạo cuộc sống ổn định, đồng thời phải kiên quyết trừng trị bọn đầu cơ buôn lậu phá rối thị trường.

Phải nghiêm cấm cán bộ, đảng viên, công nhân, viên chức và nhân dân không được đem tiền phía Bắc vào phía Nam để đổi chác ở thị trường chợ đen, tạo điều kiện cho bọn gian thương nắm cả hàng và tiền trong tay chống phá chính sách cải tạo, gây rối thị trường.

Phải quản lý việc đi lại của cán bộ, công nhân, viên chức và nhân dân giữa hai miền, cũng như giữa những vùng có những mặt hàng đặc sản với những vùng có nhu cầu tiêu thụ để kịp thời ngăn chặn những hoạt động mua bán đổi chác, hoặc lợi dụng cán bộ, bộ đội thành những người mua đi bán lại. Phải đấu tranh chống tư tưởng tự tư tự lợi, xoay xở trong một số cán bộ, đảng viên, công nhân viên chức Nhà nước. Trong các cơ quan Nhà nước phải phê phán nghiêm khắc và nếu cần thì phải thi hành kỷ luật những người xoay xở, mua đi bán lại kiếm lời, gây những ảnh hưởng xấu trong quần chúng.

2. Kiên quyết thực hiện thống nhất quản lý thu chi tài chính.

Đi đôi với đẩy mạnh sản xuất và lưu thông, phải rất coi trọng thống nhất thu chi tài chính, trước hết là thu chi tài chính của các đơn vị kinh tế cơ sở.

Bộ Tài chính cần phối hợp với các ngành, các cấp soát lại các khoản thu, chi, kiên quyết thu đúng, thu đủ, kịp thời và không bỏ sót các khoản thu, nguồn thu.

Cần kiểm tra việc chấp hành chế độ cấp phát tài chính, cho vay vốn lưu động, chế độ thu chi tài chính của các đơn vị kinh tế; kiểm tra việc sử dụng vốn lưu động, chấm dứt việc chiếm dụng vốn, mua chịu, bán chịu, không tôn trọng chế độ thanh toán, chế độ hợp đồng kinh tế để tình trạng công nợ dây dưa kéo dài, cần kịp thời thu hồi những khoản tạm ứng, tạm chi sai chế độ, trái nguyên tắc và cần có thái độ nghiêm khắc đối với việc vi phạm chế độ thống nhất quản lý tài chính, đối với hành vi móc ngoặc, tham ô, lợi dụng của công nhân viên chức.

Ngành tài chính phải tăng cường và củng cố bộ máy để tận thu các loại thuế đã ban hành, trước hết là tận thu loại thuế lợi tức siêu ngạch đánh vào thu nhập của tư sản trong việc kiên quyết đấu tranh chống bọn tư sản trốn thuế, lậu thuế, nếu cần thiết phải đưa ra tòa án xét xử. Đi đôi với việc tăng thu, chống thất thu các loại thuế, cần bảo đảm thu đúng chính sách, đúng chế độ; các cấp chính quyền địa phương không được tự ý đặt ra các loại thuế hoặc thu thêm thủ tục phí gây phiền hà thối nát trong nhân dân, gây ra tham ô, lợi dụng. Phải nghiêm chỉnh chấp hành kỷ luật tài chính, tiết kiệm chi tiêu, cấm chi việc chi tiêu vô nguyên tắc, ngoài chế độ.

Ngành tài chính và ngân hàng cần đáp ứng các yêu cầu vốn của các tổ chức kinh tế kể cả yêu cầu tiền mặt cần thiết, đồng thời phải làm tốt trách nhiệm của mình trong việc giám đốc, kiểm soát qua đồng tiền để giúp các đơn vị kinh tế thực hiện tốt chế độ hạch toán kinh tế.

3. Tăng cường chỉ đạo công tác quản lý tiền mặt và thu chi tiền mặt

Phải tăng cường công tác quản lý tiền mặt: một mặt ngân hàng phải đáp ứng đầy đủ và kịp thời yêu cầu chi tiêu theo kế hoạch của các cơ quan, đơn vị, phải phối hợp chặt chẽ với các ngành và địa phương, kịp thời giải quyết các vướng mắc cụ thể của cơ sở để thúc đẩy sản xuất và lưu thông; mặt khác, phải kiểm tra chặt chẽ việc chấp hành chính sách quản lý tiền mặt. Nhà nước nghiêm cấm các cơ sở sản xuất quốc doanh trực tiếp bán lẻ sản phẩm hàng hóa ra thị trường để lấy tiền mặt, rồi giữ tiền mặt lại để chi tiêu riêng, không nộp vào ngân hàng; nghiêm cấm việc chuyển tiền, rút tiền từ ngân hàng về để mua nhà, đất, ô-tô ... mua những hàng hóa, vật tư kỹ thuật mà giai cấp tư sản và những tên trộm cắp bán ra, gây khó khăn cho việc cải tạo xã hội chủ nghĩa và quản lý thị trường ở các tỉnh phía Nam. Các cơ quan tài chính và ngân hàng các cấp phải đi sát giúp đỡ các cơ quan, xí nghiệp, tổ chức kinh tế chấp hành đúng chính sách, chế độ, thể lệ quản lý tài chính, tiền tệ của Nhà nước và có trách nhiệm báo cáo cho cấp ủy và chính quyền biết những hiện tượng sai trái để kịp thời uốn nắn sửa chữa hoặc có biện pháp xử lý thích đáng.

Cơ quan ngân hàng các cấp phải bàn và xác định với các cơ quan, đơn vị kinh tế về mức tồn quỹ tiền mặt cần thiết. Kiểm tra chặt chẽ việc chi tiêu tiền mặt và tồn quỹ tiền mặt. Tất cả các cơ quan, đơn vị có quỹ riêng đều phải kê khai quỹ với cơ quan tài chính và phải nộp vào ngân sách Nhà nước các quỹ trái phép, đồng thời phải nộp vào ngân hàng các loại ngoại tệ, vàng bạc, kim loại quý, đá quý theo như chế độ của Nhà nước đã quy định.

Cần đáp ứng kịp thời những yêu cầu về vốn và tiền mặt cho sản xuất và lưu thông, ưu tiên cho công tác thu mua và trả lương. *Cần đẩy mạnh thực hiện chủ trương cải tiến tín dụng*; mở rộng tín dụng vốn đầu tư xây dựng cơ bản để giúp các ngành tăng thêm năng lực sản xuất mới, cải tiến kỹ thuật, tăng nhanh khối lượng sản phẩm hàng hóa phục vụ tiêu dùng trong nước và xuất khẩu; đi đôi với cải tiến cho vay vốn lưu động và thực hiện đẩy mạnh vòng quay vốn và sử dụng vốn tiền tệ hợp lý nhất trong quá trình sản xuất, lưu thông, tiêu dùng có kế hoạch.

Trong tình hình hàng hóa chưa dồi dào, nhân dân còn giữ tiền mặt sau khi bán nông sản, nhất là ở các tỉnh phía Nam, cần tăng cường công tác vận động nhân dân, cán bộ, bộ đội tiết kiệm tiêu dùng, chi tiêu có kế hoạch và gửi tiền tiết kiệm nhằm góp phần tăng nguồn vốn tín dụng. Các cấp ủy Đảng và chính quyền cần lãnh đạo chặt chẽ công tác vận động gửi tiền tiết kiệm gắn công tác vận động nhân dân gửi tiền tiết kiệm với các công tác kinh tế văn hóa ở địa phương, với việc phát động phong trào thi đua lao động sản xuất và tiết kiệm trong các xí nghiệp, cơ quan Nhà nước, đơn vị bộ đội và trong các hợp tác xã.

Ngành ngân hàng phải cải tiến phương thức hoạt động của quỹ tiết kiệm nhằm tạo mọi điều kiện thuận lợi cho nhân dân và cán bộ gửi tiền cũng như rút tiền tiết kiệm.

4. Hết sức coi trọng chỉ đạo thực hiện sự thăng bằng giữa ba mặt hàng hóa, tài chính, tiền tệ

Trong tình hình hiện nay, việc giữ gìn sự thăng bằng giữa ba mặt hàng hóa, tài chính, tiền tệ là một yêu cầu rất quan trọng để thúc đẩy tốc độ xây dựng cơ sở vật chất và kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội, bảo đảm các nhu cầu thiết yếu trong đời sống của cán bộ, công nhân, viên chức, của quân đội và các tầng lớp nhân dân, phải tăng cường nguồn vốn tiền tệ trong hệ thống tài chính thống nhất làm cho nền kinh tế cả nước ngày càng phát triển một cách ổn định. Hội đồng Chính phủ yêu cầu các ngành và các cấp phải thường xuyên chỉ đạo công tác lưu thông phân phối, thu chi tiền mặt và thu chi tài chính một cách khẩn trương chặt chẽ và có hiệu lực. Các cơ quan ngân hàng, tài chính, giá cả phải kết hợp chặt chẽ với các ngành và các cơ sở sản xuất, lưu thông phân phối, nhằm thực hiện một cách tích cực sự thăng bằng giữa ba mặt nói trên ở từng địa phương và trong phạm vi cả nước.

Để thực hiện yêu cầu thăng bằng ba mặt, Ngân hàng Nhà nước phải cùng với cơ quan thống kê, kế hoạch xây dựng bảng cân đối thu chi tiền tệ dân cư của từng tỉnh, thành phố, trên cơ sở đó xây dựng kế hoạch cân đối tiền - hàng cho từng tỉnh, thành phố và các tỉnh, thành phố phải lập bảng cân đối như vậy cho từng huyện. Đây cũng là một yêu cầu quan trọng để xây dựng cấp huyện thành đơn vị kinh tế cơ bản kết hợp công nghiệp với nông nghiệp, kết hợp sản xuất với lưu thông, phân phối, tiêu dùng từ cơ sở.

Trong những vùng có xây dựng cơ bản và thu mua hàng hóa nông sản, nhất là lương thực nhiều thì các Bộ, các ngành lưu thông phân phối phải cố gắng bảo đảm cung cấp hàng hóa, vật tư, đồ thu tiền mặt về. Riêng đối với vật tư cho quân đội và các lực lượng làm nhiệm vụ xây dựng kinh tế thì phải cố gắng bảo đảm cung ứng hiện vật để giảm bớt chi tiêu tiền mặt đến mức thấp nhất. Các cơ quan phụ trách xây dựng các vùng kinh tế mới và các đơn vị bộ đội đang làm nhiệm vụ xây dựng kinh tế phải tăng cường quản lý thu chi tài chính, quản lý tiền mặt, vận động cán bộ, chiến sĩ gửi tiền tiết kiệm và phải nghiêm cấm việc đòi tiền miền Bắc hoặc tiền miền Nam cho bọn buôn tiền và bọn gian thương.

Quản lý hàng hóa và tiền tệ trên thị trường tự do là một cuộc đấu tranh giai cấp gay go, phức tạp giữa hai con đường xã hội chủ nghĩa và tư bản chủ nghĩa, giữa những người làm

www.ThuVienPhapDat.com
Tel: +84-8-338456684

chủ tập thể với bọn đầu cơ, tích trữ, buôn lậu và những phần tử tự tư, tự lợi nhằm thủ tiêu từng bước những mặt tiêu cực trong nền kinh tế, xóa bỏ chế độ người bóc lột người, hoàn thành sự nghiệp cải tạo xã hội chủ nghĩa và xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở nước ta.

Dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, các cấp chính quyền phải tăng cường hơn nữa mọi mặt quản lý để phát huy mạnh mẽ quyền lực của Nhà nước chuyên chính vô sản, kịp thời biểu dương những tư tưởng và hành động tốt trong cán bộ, đảng viên và nhân dân, xử lý kịp thời những hành động sai trái, vi phạm chính sách quản lý thị trường, quản lý tiền mặt và quản lý tài chính của Đảng và Chính phủ.

Hà Nội, ngày 6 tháng 6 năm 1977

T.M. Hội đồng Chính phủ

K.T. Thủ tướng Chính phủ

Phó thủ tướng

PHẠM HÙNG

CHỈ THỊ của Thủ tướng Chính phủ số 266-TTg ngày 28-6-1977 về một số biện pháp quản lý lương thực.

Việc quản lý lương thực hiện nay có nhiều khó khăn và phức tạp. Ở các tỉnh và thành phố phía Nam, bọn tư thương đầu cơ và phá rối thị trường bằng cách lợi dụng, giả mạo tờ của các cơ quan, xí nghiệp Nhà nước, của quân đội, công an và công đoàn... mua với giá rất cao và buôn lậu nhiều loại hàng nông sản do Nhà nước thống nhất quản lý thu mua, nhất là thóc gạo. Có nơi chúng còn giả bộ đội lấy lý do đi mua lương thực cho hậu cần hoặc thóc giống cho bộ đội sản xuất. Chúng còn lợi dụng hành khách để chuyên chở trên xe đò và có lúc còn chở bằng xe con (vì xe con ít bị trạm kiểm soát xét). Cũng có một số ít người hư hỏng trong các cơ quan Nhà nước và trong quân đội bị lợi dụng vật chất bao che làm bình phong hoặc tham gia với bọn tư thương đầu cơ buôn lậu v.v...

Ở các tỉnh phía Bắc, có tình hình khá phổ biến là lương thực bị đánh cắp và bán lậu trên đường vận chuyển cả đường bộ và đường thủy. Đó là chưa nói đến việc cân đo, giao nhận gian lận, móc ngoặc và ăn cắp có tổ chức.

Để quản lý chặt chẽ lương thực, chấm dứt việc lợi dụng danh nghĩa cơ quan Nhà nước, bộ đội và các đoàn thể cách mạng, đồng thời trừng trị thích đáng bọn tư thương đầu cơ buôn lậu, phá rối thị trường lương thực, Thủ tướng Chính phủ chỉ thị:

1. Các Bộ trưởng, Thủ trưởng các cơ quan ngang Bộ và cơ quan trực thuộc Hội đồng Chính phủ, các Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh và thành phố trực thuộc trung ương cần giáo dục và nghiêm cấm cán bộ và công nhân viên lợi dụng danh nghĩa cơ quan, xí nghiệp chở lương thực lẻ tẻ (ngoài cơ quan hậu cần và lương thực đã được phép và có trách nhiệm vận chuyển lương thực).

2. Tất cả các đơn vị bộ đội thuộc các binh chủng, công an thuộc các ngành từ nay không đi mua hoặc chuyên chở lẻ tẻ thóc gạo. Những việc này do cơ quan hậu cần của quân đội và công an phụ trách.

3. Tất cả những việc cơ quan, đơn vị được phép mua bán lương thực và những nông sản do Nhà nước thống nhất quản lý đều phải đến trực tiếp với Ủy ban nhân dân tỉnh và thành phố có Ty lương thực hoặc Ty thương nghiệp giúp giải quyết.